

6. Clark K. The design and implementation of an English immersion program / K. Clark. // The ABC's of English immersion: A teacher guide. – Washington, DC: Center for Equal Opportunity, 2000. – 44 p.
7. Walker C. L. The complexity of immersion education: Teachers, addresses and issues / C. L. Walker, D. J. Tedick. // Modern Language Journal. – 2000. – Vol. 1, No. 84. – P. 931–940.

УДК:371.31=111

ОЛЬГА КОЛОМИНОВА

o_kolominova@mail.ru

кандидат педагогических наук, доцент,
ВПНЗ «Український гуманітарний інститут»

СВТЛАНА РОМАН

o_kolominova@mail.ru

кандидат педагогічних наук, доцент,
Український гуманітарний інститут

ИНТЕГРОВАННЫЙ СПЕЦКУРС «НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ»

Розглядаються загальноосвітні, психолого-дидактичні й методичні засади розробки інтегрованого спецкурсу для студентів мовних педагогічних вищих навчальних закладів (ВНЗ). Спецкурс спрямований на здійснення спеціальної методичної підготовки майбутніх учителів до навчання іноземної мови і культури учнів початкової школи на матеріалі англійської мови й англійської культури за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Бакалавр”. Аналіз концептуальних засад даного спецкурсу виявляє значний потенціал його змісту в аспекті забезпечення умов системного формування методичної компетентності майбутніх учителів іноземної мови початкової школи і набуття ними здатності й готовності до якісної реалізації професійно значущих функцій свого фаху в контексті сучасної освітньої парадигми. Окреслюються перспективи укладання програми даного спецкурсу.

Ключові слова: інтегрований спецкурс, майбутні вчителі іноземної мови і культури, початкова школа, міжкультурна парадигма, бакалавр.

ОЛЬГА КОЛОМИНОВА

o_kolominova@mail.ru

кандидат педагогических наук, доцент,
Украинский гуманитарный институт

СВЕТЛАНА РОМАН

o_kolominova@mail.ru

кандидат педагогических наук, доцент,
Украинский гуманитарный институт

ИНТЕГРИРОВАННЫЙ СПЕЦКУРС «ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ И КУЛЬТУРЕ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ»

Рассматриваются общеобразовательные, психолого-дидактические и методические основы разработки интегрированного спецкурса для студентов языковых педагогических вузов. Спецкурс нацеленный на осуществление специальной методической подготовки будущих учителей к обучению иностранному языку и новой культуре учащихся начальной школы на материале английского языка и англоязычной культуры на образовательно-квалификационном уровне “Бакалавр”. Анализ концептуальных основ данного интегрированного спецкурса позволяет выявить потенциал его

содержания для обеспечения условий системного формирования методической компетентности будущих учителей иностранного языка начальной школы, их способности и готовности к качественному осуществлению профессионально значимых функций своей специальности в контексте современной образовательной парадигмы. Намечаются перспективы составления программы данного спецкурса.

Ключевые слова: интегрированный спецкурс, будущие учителя иностранного языка и культуры, начальная школа, межкультурная парадигма.

OLHA KOLOMINOVA

o_kolominova@mail.ru

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Ukrainian Humanitarian Institute

SVITLANA ROMAN

o_kolominova@mail.ru

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Ukrainian Humanitarian Institute

INTEGRATED ELECTIVE COURSE «TEACHING PRIMARY SCHOOL LEARNERS FOREIGN LANGUAGE AND CULTURE»

Educational, psychological-didactic and methodological fundamentals for the development of integrated elective course for students of foreign language pedagogical higher educational institutions are considered in the article. Their methodological significance for organizing special training in methods of teaching languages for pre-service students to teaching primary school pupils a foreign language, in particular, English language and culture, in compliance with the “Bachelor” education and qualification level. The given course conceptual framework analysis allows to identify its content potential in fulfilling pre-requisites of systematic pre-service foreign language primary school students’ competence in methods of teaching languages development, their ability and readiness for qualitative implementation of professionally important functions of their job in the light of current educational paradigm. The article investigates the ways of formation of readiness for qualitative implementation of a foreign language teacher’ leading functions with a focus on the essence of cross-cultural paradigm as the ontology of modern language education. The author’s professional experience in this area validates the described developments.

Keywords: integrated elective course, in-service students of a foreign language and culture, primary school, cross-cultural paradigm.

Здобутки методики викладання іноземних мов (ІМ) як науки, як теорії навчання іноземних мов і культур (ІМіК), як освітньої технології відкривають широкі перспективи подальшого оновлення шкільної мовної освіти відповідно до сучасних потреб особи і суспільства [8, с. 15]. Відтак на тлі процесів глобалізації та інтеграції України зі світовим освітнім та науковим простором виникають перспективи вдосконалення системи методичної підготовки вчителів нового покоління до результативного навчання ІМіК у кожній ланці шкільного курсу з цієї навчальної дисципліни у вітчизняних мовних ВНЗ.

Предметом нашого дослідження обрано інтегрований спецкурс «Навчання іноземної мови і культури учнів початкової школи» (на матеріалі англійської мови і англослов'янської культури) як частина базового курсу з методики викладання ІМ у середніх загальноосвітніх закладах при підготовці студентів мовних ВНЗ за освітньо-кваліфікаційним рівнем (ОКР) «Бакалавр».

Вибір теми зумовлений колом наукових інтересів співавторів. Він вмотивований реальними потребами сьогодення у сфері іншомовної початкової освіти, що суттєво підвищує необхідність забезпечення спеціальної підготовки студентів мовних педагогічних ВНЗ до навчання ІМіК учнів початкової школи [4; 5; 6; 7; 10; 11; 12].

Мета статті полягає у розгляді концептуальних засад розробки обраного спецкурсу і визначенні його потенційних можливостей для успішного формування професійно-методичної компетентності майбутніх учителів ІМіК початкової школи в контексті нової освітньої парадигми.

Вихідним у цьому аспекті з огляду на унікальну роль початкової шкільної освіти, в тому числі іншомовної, у становленні особистості дитини є врахування певної автономності зазначеної освіти. Передусім це стосується її сутності як першого рівня загальної шкільної освіти, який, зберігаючи наступність із дошкільним періодом, має забезпечувати подальше становлення та психолого-педагогічний розвиток молодшого школяра, загалом закладати фундамент для його успішного навчання в основній школі. Цьому покликано сприяти вирішення в процесі навчання ІМіК провідних завдань дидактики початкової школи: 1) забезпечення психолого-дидактичної адаптації дитини до шкільного життя; 2) оволодіння нею прийомами навчальної діяльності як провідного типу діяльності в молодшому шкільному віці; 3) розширення її соціальних контактів, оволодіння основами елементарного міжособистісного спілкування в школі, побуті, суспільній сфері.

Реалізація цих вимог покликана забезпечити необхідні передумови для закладання першооснов підготовки дитини до життя у сучасному багатомовному, полікультурному, інформаційно розвиненому світі, який швидко змінюється. Тож загальноосвітня мета початкової освіти, в тому числі іншомовної, полягає у вихованні особистості дитини, її гармонійному розвитку (у даному разі — засобами ІМ, що вивчається), збагаченні досвіду життєдіяльності на основі загальнолюдських та національних цінностей, формуванні ключових, міжпредметних і предметних компетентностей молодших школярів як бази для успішного навчання в основній школі.

Відповідно до цієї мети зміст іншомовної початкової освіти конструюється як цілісна система навчання ІМ, що ґрунтується на компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, особистісно-орієнтованому, культурологічному, рефлексивному та рівневному підходах до навчання ІМ у початковій школі [8, с. 82–88]. Він вирізняється міжпредметною інтеграцією та практичною спрямованістю процесу навчання ІМ як засобу елементарного іншомовного спілкування на міжкультурному рівні у кожному з першого до четвертого класів. І цей фактор дає змогу краще враховувати характерну особливість молодших школярів — цілісність сприймання і пізнання навколишнього, а відтак і змогу запобігати перевантаженню дитини.

Збереження ергономічності начального режиму залежить від рівня психологічної культури вчителя ІМ, основу якої становлять наступні компоненти: 1) теоретична підготовка з питань загальної й вікової психології, психодіагностики та психології навчання ІМ у початковій школі, 2) сформованість у вчителя психологічно значущих здібностей: перцептивних (здатність проникати у внутрішній світ дитини, розуміти її психічні стани), прогностичних (здібності прогнозувати розвиток певних якостей учнів, їхньої поведінки в певних ситуаціях тощо), академічних (володіння предметом викладання), комунікативних, дидактичних та деяких інших здібностей, необхідних для створення на уроці атмосфери дитинства і здійснення впливу на природний розвиток молодшого школяра: фізичний, розумовий, духовний [10, с. 25-27].

Таким чином, для успішного вирішення окреслених вище загальноосвітніх і психолого-дидактичних завдань навчання ІМіК у початковій школі має відбуватися в рамках природовідповідної організації навчання та виховання учнів. Ця вимога задекларована у Пояснювальній записці до навчальних програм з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів для 1-4 класів (2016 р.). Отже, для ефективного розробки початку навчання ІМ, співзвучного природі дитини, учитель має бути підготовленим до запровадження прогностичного тестування, спрямованого на виявлення різних здібностей першокласників до вивчення ІМ: пізнавальних, інтелектуальних, мовних, мовленнєвих [11, с. 25-26].

Методологію розробки таких прогностичних тестів, організованих на матеріалі рідної мови учнів, становить передусім провідне положення дослідників раннього білінгвізму про основоположну роль досвіду дітей в рідній мові для успішного оволодіння ІМ, а також дані психології про тотожність механізмів мовленнєвої діяльності рідною та іноземною мовами (Шенфілд, Л. Робертс та ін.).

Оволодіння студентом мовного ВНЗ необхідним обсягом знань про психолого-дидактичні основи навчання ІМіК у початковій школі покликано сприяти формуванню його готовності до запровадження сучасної особистісно-орієнтованої моделі навчання, а також його здатності бути послідовним провідником реалізації принципів гуманізації, гуманітаризації, демократизації, інтегративності, диференціації та інформатизації початкової освіти. Робочим полем для осягнення студентом правомірності цього чинника покликані служити професійно зорієнтована організація занять спецкурсу (семінарських, практичних, самостійних тощо), та педагогічна практика з ІМ у початкових класах.

Взаємодія цих організаційних форм методичної підготовки майбутніх учителів ІМіК має сприяти усвідомленню ними таких ознак цієї моделі:

- центрованості навчання на особистості учня як суб'єкта процесу учіння: врахування його вікових особливостей, досвіду в рідній мові, рівня навченості, типологічних розбіжностей учнів за домінантою сприймання інформації: аудитивної, візуальної, кінестичної;
- мотиваційного забезпечення навчального процесу стимуляцією різних видів внутрішньої мотивації: ігрової, комунікативної, лінгвопізнавальної, соціокультурної, естетичної, і мотивації, породжуваної усвідомленням прогресу в оволодінні мовою;
- застосування холістичного підходу у навчанні ІМ як такого, що стимулює збалансовану роботу обох півкуль мозку і забезпечує цілісність процесу пізнання виходом іншомовної мовленнєвої діяльності в інші види діяльності молодшого школяра: ігрову, пізнавальну, рухову, художню, естетичну, в тому числі за допомогою проектно-методики та міжпредметних зв'язків;
- створення умов для автономії молодших школярів, їх самонавчання застосуванням різних засобів заохочення та підтримки самостійних розумових зусиль учнів, в тому числі за допомогою тестових завдань з ключами для самоперевірки тощо [4; с. 24; 10, с. 125-129].

Примітною ознакою процесу оновлення змісту початкової іншомовної освіти є орієнтація на провідні положення гуманістичної особистісно-орієнтованої парадигми освіти і виховання (І. Л. Бім, О. В. Бондаревська, І. С. Якиманська й ін.), на здобутки міжкультурної парадигми як онтології сучасної мовної освіти та вихідного підґрунтя подальших методичних іновацій (Н. І. Гез, Г. І. Єлізарова, В. В. Сафонова, А. Уоллес й ін.).

З урахуванням цих тенденцій інтегративною метою навчання англійської мови у початковій школі є формування елементарної комунікативної компетенції молодшого школяра на доступному для нього рівні в основних видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні й письмі. На кінець початкової школи учні мають оволодіти англійською мовою на рівні елементарного користувача, в термінології експертів Ради Європи з мовної освіти (Рівні А1 та А2) [5, с. 40].

Під елементарною комунікативною компетенцією розуміють здатність і готовність молодшого школяра здійснювати міжособистісне і міжкультурне спілкування з носіями мови, що вивчається, в усній і письмовій формах в обмеженому колі типових ситуацій і сфер спілкування, що є доступними для молодшого школяра. Відтак вивчення англійської мови у початковій школі спрямоване на досягнення наступних цілей:

- формування вміння спілкуватися англійською мовою на елементарному рівні з урахуванням мовленнєвих можливостей і потреб молодших школярів в усній (аудіювання і говоріння) і письмовій (читання та письмо) формах;
- створення умов для ранньої комунікативно-психологічної адаптації школярів до нового мовного світу, відмінного від світу рідної мови та культури, і для подолання у подальшому психологічних бар'єрів використання ІМ як засобу комунікації у сучасному світі;
- розвиток особистості дитини, мовленнєвих, інтелектуальних і пізнавальних здібностей молодших школярів, а також їх загальнонавчальних умінь; розвиток мотивації до подальшого оволодіння англійською мовою;
- ознайомлення з англійським пісенним, поетичним і казковим фольклором і забезпечення стимулювання в учнів інтересу до участі у театралізованих виставах ІМ, формування уявлення щодо ІМ як ключа до нового світу ігор та пригод;
- залучення дітей до нового соціального досвіду з використанням англійської мови: знайомство молодших школярів із світом своїх англійських ровесників, їх англійським дитячим фольклором і доступними зразками художньої літератури, виховання дружнього й толерантного ставлення до представників інших країн;

- створення умов для мультилінгвального розвитку дітей з раннього шкільного віку;
- засвоєння елементарних лінгвістичних понять, доступних молодшим школярам і необхідних їм для оволодіння усним і писемним мовленням на елементарному рівні;
- формування рефлексії для забезпечення самооцінювання і розвитку стратегії самонавчання, набуття освітньої автономії;
- розвиток у дітей комунікативно-ігрових здібностей програвання ситуацій сімейного і шкільного спілкування, спілкування із школярами і дорослими англійською мовою і формування уявлення про загальні й окремі риси «азбуки ввічливості» у рідній та англійській мовах;
- виховання і різнобічний розвиток молодшого школяра засобами англійської мови, розвиток його емоційної сфери, духовно-моральне виховання школяра [5, с. 40–41].

Результативне вирішення питань цілепокладання на практиці зумовлено рівнем професійно-методичної підготовки вчителя, його здатністю забезпечити успішне планування навчального процесу з іноземної мови у початковій школі і раціональну організацію уроку: комплексний характер, динамічність, емоційно сприятливий фон занять, міжкультурний характер іншомовного спілкування, опора на рідну мову учнів [10, с. 151–156].

Помічником учителя в цьому покликаній стати шкільний підручник з іноземної мови для початкової школи, його триєдина сутність, про що йтиметься далі.

По-перше, його функція як носія змісту початкової іншомовної освіти, відібраного з урахуванням вимог сучасних нормативних документів і провідних теоретичних засад навчання ІМіК у початковій школі.

По-друге, функція підручника як засобу навчання іншомовного спілкування на міжкультурному рівні і відповідно як способу моделювання комунікативно вмотивованого, культуровідповідного, інформаційно насиченого, естетично привабливого та мобільного освітнього мовленнєвого середовища.

По-третє, функція підручника/НМК як засобу освітньої тактики вчителя та учнів, спрямованого: 1) на формування в учнів умінь користуватися підручником/НМК як засобом: а) систематизації знань, набуття та узагальнення їхнього досвіду: мовного, мовленнєвого, комунікативного, соціокультурного; б) формування особистості учня, його здатності до міжкультурного спілкування в ході оволодіння ІМ на рівні, передбаченому чинною програмою (за умови досконалості підручника); 2) на те, щоб служити орієнтирами для вчителя стосовно попередження недоліків підручника/НМК (за наявності таких) та окреслювати шляхи їх додання [6, с. 140].

Важливого значення у цьому напрямку набуває підготовка майбутніх учителів до аналізу шкільного підручника [6]. Методична цінність цього аспекту дослідної (професійно-аналітичної) діяльності вчителя підтверджується узагальненням досвіду творчих учителів України, наприклад, вчителя-дослідника Л. С. Резнік, яка викладає англійську мову, є національним переможцем українсько-американського конкурсу «За досягнення у викладанні» (2003) і має почесне звання «Заслужений вчитель України» (2008) [9].

Такими є психолого-дидактичні та методичні засади розробки інтегрованого спецкурсу «Навчання іноземної мови і культури учнів початкової школи». Аналіз їх сутності засвідчує значний потенціал змісту спецкурсу щодо забезпечення умов для формування у майбутніх учителів ІМіК здатності і готовності до реалізації професійно значущих функцій свого фаху, а саме:

- уважного спостерігача-дослідника з індивідуальним стилем психолого-аналітичної діяльності;
- носія духовності та естетики педагогічної поведінки;
- носія психологічної культури педагогічного спілкування, підготовленого до виконання завдань, пов'язаних із стимуляцією мотивації учіння, індивідуалізацією процесу навчання і виховання дітей, розвитком у них творчих здібностей;
- інтерпретатора нової культури, здатного підключати для цього всі компоненти змісту іншомовної (в даному разі англійської) соціокультурної компетентності: 1) соціокультурні знання: а) мовні (безеквівалентна та фонові лексика); б) знання певних фактів національної культури (національні реалії, етикет, елементи фольклору у вигляді його малих форм, дитячої літератури); 2) навички та вміння мовленнєвої і немовленнєвої поведінки;
- виконувача лінгводидактичних і методичних завдань, пов'язаних з плануванням уроку та моделюванням особистісного і міжкультурного іншомовного спілкування, зумовлених

двоплановістю його методичної діяльності як фасилітатора (підсилювача) процесу спілкування і його незалежного учасника.

Вирішальну роль у становленні вчителя, зазначає О. І. Вовк, відіграє формування його методичної компетентності [2, с. 128]. Оволодіння нею в межах обраного нами спецкурсу передбачає:

– набуття студентами-мовниками методичних знань, серед яких виокремлюють: декларативні знання, тобто знання, які проявляються на рівні вербального опису і є знаннями про систему і процес іншомовної освіти молодших школярів та про вчителя ІМ початкової школи, його психологічну та методичну культуру, а також процедурні методичні знання, що проявляються на рівні реальної дії і є знаннями про методи і прийоми іншомовної освіти молодших школярів на уроках і позакласних заходах [1, с. 16];

– оволодіння майбутніми вчителями комплексом наступних методично значущих умінь: 1) методично-дидактичних, які дозволяють самостійно формулювати мету навчання і конструювати модель навчально-виховного процесу з ІМ; 2) психолого-дидактичних умінь, що враховують вікові й індивідуальні особливості молодших учнів під час планування навчального процесу; 3) лінгводидактичних умінь, пов'язаних з прилученням учнів до іншої культури, до міжкультурної іншомовної комунікації; 4) лінгвометодичних умінь, котрі є вміннями використовувати мовленнєвий досвід на адаптивно-моделюючому рівні.

Результатом цього процесу, таким чином, має стати поступове оволодіння студентами мовного ВНЗ за ОКР «Бакалавр» методичною компетентністю вчителя ІМ початкової школи як сукупністю його методичних знань, навичок і вмінь та індивідуальних, суб'єктивних й особистісних якостей, що функціонують як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, вмотивовувати, досліджувати й контролювати навчальний, пізнавальний, виховний і розвивальний аспекти іншомовної освіти молодших школярів у класній і позакласній роботі з ІМ через і під час спілкування з учнями [1, с. 12 - 13]. Забезпечення умов системного формування професійно-методичної компетентності майбутніх учителів ІМіК початкової школи в контексті сучасної освітньої парадигми і становить мету нашого інтегрованого спецкурсу.

Її набуття в інтегрованому спецкурсі закладається шляхом проблемного викладу лекційного матеріалу з опорою на тези лекцій у таблицях; мультимедійним забезпеченням лекцій, що суттєво розширює дидактичні можливості викладача щодо активізації когнітивної діяльності студентів; виконанням студентами завдань з елементами дослідження; вправлінням у вирішенні методичних завдань на практичних і семінарських заняттях, під час самостійної та індивідуальної роботи, в ході аналізу шкільних підручників для початкової школи, відвідування або перегляду відеозаписів уроків творчих учителів з їх наступним аналізом, а також при складанні методичного портфоліо з метою регулярної фіксації студентом своїх методичних досягнень і підготовки методично цінного матеріалу [11, с. 28].

Орієнтиром цієї методичної діяльності майбутніх учителів ІМіК початкової школи має служити програма спецкурсу «Навчання іноземної мови і культури учнів початкової школи», укладена на матеріалі англійської мови й англійської культури. Її підготовка становить перспективу подальшої наукової та практичної діяльності авторів статті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бігич О. Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: навчальний посібник / О. Б. Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 206 с.
2. Вовк О. І. Комунікативно-когнітивна компетентність майбутніх філологів: нова парадигма сучасної освіти: монографія / О. І. Вовк. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А. 2013. – 500 с.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.mon.gov.ua.
4. Коломінова О. О. Контроль у навчанні іноземної мови учнів початкової школи в аспекті підручникотворення / О. О. Коломінова // Іноземні мови. – 2014. - № 1. – С. 18–28.
5. Коломінова О. О. Організація підсумкового контролю навчальних досягнень учнів з англійської мови у початковій школі / О. О. Коломінова, С. В. Роман // Іноземні мови. – 2011. – № 3. – С. 38–47.
6. Коломінова О. О. Аналіз шкільного підручника як компонент методичної підготовки майбутніх учителів іноземної мови і культури / О. О. Коломінова, С. В. Роман // Проблеми освіти: наук. зб. – К., 2015. – Випуск 80. – Ч. 2. – С. 139–145.
7. Коломінова О. О. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі / О. О. Коломінова, С. В. Роман // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 40–47.

8. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
9. Рєзнік Л. С. Аналіз теоретичних засад серії НМК з англійської мови для початкової школи / Л. С. Рєзнік // Іноземні мови. – 2010. – № 1. – С. 36–42.
10. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навчальний посібник / С. В. Роман. – К. Ленвіт, 2009. – 216 с.
11. Роман С. В. Методична підготовка студентів до реалізації дослідної діяльності вчителя іноземної мови в початковій школі / С. В. Роман // Іноземні мови. – 2007. – № 3. – С. 23–29.
12. Роман С. В. Теорія і практика навчання іноземних мов у початковій школі в контексті нової освітньої парадигми / С. В. Роман, О. О. Коломінова // Перспективи раннього навчання іноземних мов в Україні та за кордоном: монографія / за ред. І. В. Самойлюкевич. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – С. 9–24.

REFERENCES

1. Bihych O. B. Teoriya i praktyka formuvannya metodychnoyi kompetentsiyi vchytelya inozemnoyi movy pochatkovoyi shkoly: navchal'nyy posibnyk [Theory and practice of method competence development of primary school foreign language teachers: teaching guide], Lenvit, 2006, 206 p.
2. Vovk O. I. Komunikatyvno-kohnityvna kompetentnist' maybutnikh filolohiv: nova paradyhma suchasnoyi osvity: monohrafiya [Communicative-cognitive competence of pre-service philologists: new paradigm of modern education: monograph] Cherkasy, 2013, 500 p.
3. Derzhavnyy standart pochatkovoyi zahal'noyi osvity [The state standards of primary education], Available at: <http://www.mon.gov.ua>
4. Kolominova O. O. Kontrol u navchanni inozemnoyi movy uchniv pochatkovoyi shkoly v aspekti pidruchnykotvorenya [Assessment in teaching a foreign language primary school learners through the perspective of textbook creation], Inozemni movy, 2014, Vol. 1, pp. 18-28.
5. Kolominova O. O. Orhanizatsiya pidsumkovoho kontrolyu navchal'nykh dosyahren' uchniv z anhliys'koyi movy u pochatkoviy shkoli [Organization of primary school learners' summative assessments of English] Inozemni movy, 2011, Vol. 3, pp. 38-47.
6. Kolominova O. O. Analiz shkil'noho pidruchnyka yak komponent metodychnoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv inozemnoyi movy i kul'tury [School textbook analysis as a component of instructional technology development of pre-service foreign language and culture teachers], 2015, Vol. 80, Part 2, pp. 139-145.
7. Kolominova O. O. Suchasni tekhnolohiyi navchannya anhliys'koyi movy u pochatkoviy shkoli [Modern technologies of teaching English in primary school] Inozemni movy, 2010, Vol. 2, pp. 40-47.
8. Bihych O. B. Borysko N. F., Borets'ka H. E., Metodyka navchannya inozemnykh mov i kul'tur: teoriya i praktyka: pidruchnyk dlya stud. klasychnykh, pedahohichnykh i lnhvistychnykh universytetiv [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students of classical, pedagogical and linguistic universities], K.: Lenvit, 2013, 590 p.
9. Ryeznic L. S. Analiz teoretychnykh zasad seriyi NMK z anhliys'koyi movy dlya pochatkovoyi shkoly [Theoretical principles analysis of English coursebooks for primary school], Inozemni movy, 2010, Vol. 1, pp. 36–42.
10. Roman S. V. Metodyka navchannya anhliys'koyi movy u pochatkoviy shkoli: navchal'nyy posibnyk [Methods of teaching English in primary school: teaching guide], Lenvit, 2009, 216 p.
11. Roman S. V. Metodychna pidhotovka studentiv do realizatsiyi doslidnoyi diyal'nosti vchytelya inozemnoyi movy v pochatkoviy shkoli [Instructional technology of students for implementing a primary school teacher research function], Inozemni movy, 2007, Vol. 3, pp. 23–29.
12. Samoilyukevych Teoriya i praktyka navchannya inozemnykh mov u pochatkoviy shkoli v konteksti novoyi osvitynoyi paradyhmy/Perspektyvy rann'oho navchannya inozemnykh mov v Ukrayini ta za kordonom, [The theory and practice of teaching foreign languages in primary school through the perspective of a new educational paradigm], Zhytomyr, ZhDU Franka, 2012, pp. 9–24.

УДК 378.147

НАТАЛІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА

natusikdob@ukr.net

викладач,

Одеська національна академія харчових технологій